

Lov ikke benægtning skulde kunne komme ud; ja, jeg har selv antydet, at der kunde være Frygt derfor, da man fik den begravet i dette Udvalg, for 5 Uger siden, men den ærede Rigsdagsmand gif ganske vist ikke saa vidt, og efter mit Kjendskab til ham kunde han ikke gaae saa vidt, at han, saaledes som en af vore Biskopper skal have gjort, gav Anviisning paa det kongelige Beto for at standse Loven. Saa vidt gif den ærede Rigsdagsmand, ikke og saa vidt kan han ikke gaae, eftersom han selv slutter sig til Fleertallet; men dernæst sagde han: Skulde Loven ikke udfomme, saa kunde der maaskee være bundet Veltilgængelighed og Opfordring for den ærede Kultusminister til, inden Rigsdagen næste Gang træder sammen, at høre Menighederne. Dette, at høre Menighederne, har allerede den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (S. A. Hansen) svaret paa, dog ikke saa fuldstændigt, som jeg havde ønsket. Jeg sad og ventede paa, at han skulde være kommen med det, der kunde have fritaget mig for at svare yderligere, men da han ikke gjorde det, skal jeg tage mig den Frihed at gjøre det. Han fremsatte det Spørgsmaal: Hvorledes skal man høre Menighederne? Der er ikke noget lovligt Organ for Menighederne, som man kan høre saaledes, at man kan faae Menighedernes Stemme at kjende; men jeg siger, saalænge Rigsdagen er samlet, saa ere vi Rigsdagsmænd det danske Folk, saa ere vi den danske Menighed og igjennem os hører Ministeren Menighedens Stemme, og han hører den dobbelt sikkert og dobbelt paalideligt, fordi netop ifølge Grundloven Rigsdagen, som der saa ofte er antet over, er confessionsløs; Rigsdagen og dens Medlemmer ere ikke valgte særligt for at udtale sig om kirkelige Anliggender, de ere ikke valgte med særligt Hensyn til deres Tro eller deres Opfattelse af et eller andet kirkeligt Dogma; en eller anden kirkelig Anstaltelse, deres Opfattelse af den bedste Kirke eller bestige. Net, vi ere valgte uden alle saadanne Hensyn, og derfor kan man være dobbelt vis paa, at igjennem Rigsdagen vil man faae det danske Folks, den danske Menigheds Stemme at høre saaledes, som man ikke vil faae den at høre, naar man vælger netop med Hensyn til et eller andet foreliggende kirkeligt Spørgsmaal.

Jeg skal nu tillade mig at vende mig til Lovforslaget og de dertil stillede Endringsforslag, og da navnlig og naturligt til de af mig selv stillede Forslag, hvis rette Væрге jeg jo maa være. Den ærede Ordfører og et andet æret Medlem (P. Olsen) af Udvalget har stærkt og indstændigt opfordret mig til at tage mit Forslag under Nr. 1 tilbage, og opfordret mig dertil, naaget jeg maatte tage meget feil, hvis de ikke begge, hver for sig, gif med stor Glæde og stor Frimodighed ind paa Loven, saaledes som den vilde komme til at see ud, hvis mit Forslag blev staaende. Jeg kan ikke følge deres Opfordring, fordi jeg maatte blive mig selv og min Opfattelse af de kirkelige Forhold utro; hvis jeg gjorde det. Jeg kan saa meget mindre gjøre det, som der, hvis jeg ikke er meget feil underrettet, er en af vore Biskopper, og jeg tager ikke i Betænkning at nævne ham — dersom jeg skulde tage feil, vil det jo kunne berigtiges baade af den ærede Kultusminister og af den ærede Ordfører — nemlig Biskop Kierkegaard i Aalborg, som særligt har advaret imod; jeg kunde næsten sige, nedlagt en bestemt Protest imod den Tilføjning til § 1, som Udvalget er gaaet ind paa, og som jeg vilde have skulde gaae ud. Dersom det er Tilfældet, og jeg troer, det er Tilfældet, — jeg kunde ønske, at enten den høitærede Kultusminister eller den ærede Ordfører vilde udtale sig noget nærmere derom — at Biskop Kierkegaard i Aalborg seer en Fare for den nuværende Kirkes Ordning deri, at denne Indsættelse bliver vedtagen, og ikke deri, at den efter mit Forslag gaaer ud, saa kan jeg naturligvis saa meget mindre opgibe mit Forslag; men hvad enten jeg er rigtigt underrettet eller ikke, saa kan jeg dog ikke gjøre det, fordi denne Lov, og navnlig med min Endring, er af en væsentligt konservativ Natur. De Herrer ville maaskee undres over, at jeg kalder Loven og netop med min Endring en konservativ Lov, men jeg er overbevist om, at dersom vi ikke gjøre Noget og gjøre noget Anstændigt, Tilfredsstillende og Klækkeligt i Frihedens Interesse, saa staae vi Fare for at sprænge Folket Kirkes Net, og naar der derfor bliver foreslaaet Noget, der indeholder saadanne Lettelser, saadanne Indrømmelser i Frihedens Interesse,